

Havskatt, en fisk för svensk marin fiskodling?

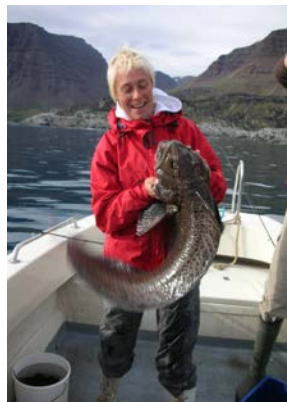
Elisabeth Jönsson Bergman & Björn Thrandur Björnsson
Institutionen för biologi och miljövetenskap, Göteborgs universitet

Nomaculture halvtidskonferens
Sotenäs 2016-09-07

James Hinchcliffe

Snuttan Sundell

Henrik Sundh

Björn Thrandur Björnsson

Havskatten är hotad/rödlistad

WWF

FISK-
GUIDE

REKOMMENDATION: RÖTT LJUS

Havskatten är starkt hotad enligt Artdatabankens rödlista. Bristande kunskap om beståndstatus och ett oreglerat fiske gör att havskatt bör undvikas. Fisken har långsam återhämtningsförmåga efter överfiske.

6e upplagan

Havskatt odles endast i liten skala i dag

- Kommersiell, småskalig odling i Norge, Aminor AS
- Forskningsstationer Norge (Nofima och Akvaplan-niva, Tromsø, även Norduniversitet, Bodø) samt Kanada och Island

Aminor AS, Nordland Norge

Statsråden og steinbiten

Fiskeriminister Elisabeth Aspaker fikk et eksklusivt møte med Aminors flekksteinbiter. Og de fikk god kontakt.

ANDREAS EIK

Regjeringen har startet arbeidet med en styringsmodell som vektes i havbruksnæringen. I den sammenheng hadde fiskeriministeren innlagt et møte med Aminor AS, med landbruksministeren og fiskeriminister på Hålla. - Å få presentere prosjektet for statsråden er nok en viktig milepæl i vårt arbeid. Det betyr også at vi har fått god kontakt med statsråden, sier daglig leder Willy Sandaa.

Optimalisering
Resultatet fra studien i Merkesvabla, hvor forskningsinstituttet i Universitetet i Nordland deltar, er at Aminor planer å arbeide med å optimere produksjonen for den nye oppdrettsnæringen i Midt-Norge. - Vi har hatt et tett samarbeid med Universitetet i Nordland innen optimalisering av stamfisk, egg og yngel. Dette prosjektet har enorm betydning for

<https://www.facebook.com/Aminor-As-596916956997612/>

Varför havskatt?

(förutom att den är en populär, efterfrågad matfisk)

Fördelar

- Larverna är välutvecklade, kan äta pellets
- Robust; trivs i höga tätheter, få sjukdomar
- Domesticeras lätt
- Sen könsmognad
- Mycket kunskap finns
- Mervärde i form av skinnproduktion
- Hållbar efter slakt
- Bra filéutbyte
- Fläckig havskatt växer fort i odling

Fläckig havskatt

Anarhichas minor

Vanlig havskatt

Anarchichas lupus

Nackdelar

- Komplex lek och lång inkubationstid.
- Kräver kalla temperaturer
- Karnivor, näringsbehovet ej fullt känt
- Vanlig havskatt (grå) växer långsamt

En omtyckt personlighet

”Steinbiten har rykte på seg for å være en farlig og stygg fisk, men alle som har jobbet med steinbit i oppdrett vet at dette langt fra er sannheten. Steinbit er en fisk med en fin personlighet. Så lenge den er i vann og ikke føler seg truet er det ikke noe problem å håndtere den. I motsetning til de fleste andre oppdrettsarter lar den seg ikke stresse av menneskelig aktivitet. Kommer en bort til et kar vil den enten komme mot deg fordi den vil ha mat, eller den vil ligge stille. Gjerne på siden eller nesten på rygg og overser deg helt.”

<http://www.kulfisk.no/bunnsteinbit1.htm>

Foto: Lars-Olav Sparboe

Foto: Lars-Olav Sparboe

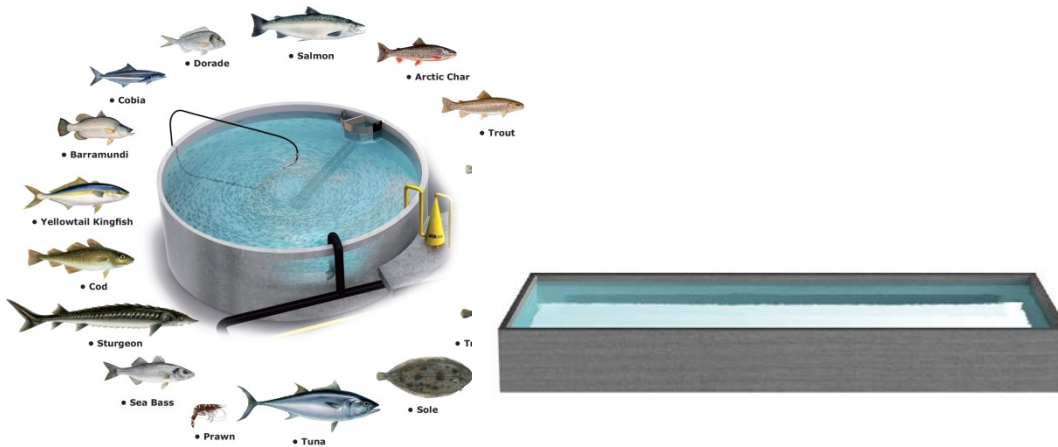
<https://www.youtube.com/watch?v=xBCeuwYj83c>

Kärt barn har många namn...

- badäng (Bohuslän)
- haf(s)katt (Västskusten)
- hafskuse (Orust, Tjörn)
- hafsulv (Öresund)
- hafsvarg (av engelska sea-wolf, Bohuslän)
- hafvvarg (Västskusten)
- hakatta (Gåsö)
- hakussa (Tjörn - Mollösund)
- havdjävul (V.Skåne)
- havkatt(a) (Bohuslän)
- havkyssa (Rörö)
- havskuse, havsvarg (Bohuslän)
- havulv (Skåne - Västskusten)
- håskatt (N.Öresund)
- jamare (Göteborg)
- katt (Västskusten)
- kattfisk (Skåne, Halland
- klippfisk, klipplax, klätterfisk, klättrare (SV Sverige).... kotlettfisk, kyss (Donsö) sjövarg (SV Sverige) sjöulv (SV Sverige) stackkusa (Bohuslän)
- tigerkatt (Smögen) kattfisk (Jordfall) vanlig(e)
- haf(s)katt, vargfisk (av wolffish, England

Syftet är att, med fokus på den fläckiga havskatten:

- optimera odlingsförhållanden och odlingsystem
- utveckla hållbara foder

Tex RAS, raceways
temperatur

Tex musselmjöl, biprodukter

Våra frågor

- Hur snabbt kan en havskatt växa, och hur vi kan få en optimal, resurs- och kostnadseffektiv tillväxt?
- Vilka foder, födorutiner, födoransoner ger maximalt foderutnyttjande?
- Hur påverkas hälsa och välfärd hos fisken av odlingsförhållanden?
- Hur påverkas produktkvalitet?

